

У шуми изнад села постоје остаци старе српске цркве.

ВЕЛИКА ХОЧА (Ораховац)

Српско село, 4 км јужно од Ораховца. Спада у ред најстаријих насеља у Метохији. Помиње се у *даровном њисму* које је Стефан Немања издао 1198-1199. манастиру Хиландару. Краљ Милутин потврђује манастиру Хиландару 1282. и 1302. дарове свога деда и оца „обе Ходче у Призрене“. Краљ и цар Душан дао је мало властелинство Старцу Јовану, иконому метохије Хочанске, а манастиру Дечанима велике винограде у Хочи. Синови Вука Бранковића приложили су Хиландару „100 унача од трга у Великој Хочи“. У Девичком катастиху помињу се 1766. и 1770. дародавци из овог села.

У селу постоје бројне цркве и црквишта:

1. Црква Св. Николе на сеоском гробљу. Помиње се 1282. и 1309. у *њовељама* краља Милутина. Обновљена је и живописана у 16.в. Из тог времена има око 150 м² фресака. Испод тог слоја видни су остаци фресака из 14.в. Познати сликар и песник „зуграф Лонгин от Пећи“ сликао је 1577. три иконе на иконостасу: Христа Сведржитеља, Богородицу Одигитрију и Св. Николу. У цркви је пронађена и надгробна плоча Градислава Сушенице из 14.в.

2. Црква Св. Јована на источном крају села има триконхалну основу и тространу апсиду. У њој се налази око 70 м² фресака које су рађене између 1561. и 1577. за време па-

ВЕЛИКА ХОЧА, Црква Св. Николе (14-16. век)

тријарха Макарија Соколовића. Испод тог слоја установљени су остаци фресака из 14.в. На иконостасу су двери и деизисна табла из друге половине 16.в. У новије време ту су пренете из цркве Св. Николе две престоне Лонгинове иконе: Христа Сведржитеља и Богородице Одигитрије.

3. Црква Св. Стефана, са три фазе градње: из 14.в., друге половине 16.в. и из 1864. године. У цркви су два слоја фресака: из 16. и 19.в. Црква има и значајну збирку икона и црквених сасуда, међу којима се истичу две ретке седефне иконе и бакарни тањир из 1601. са натписом: „от храма Архангела Гаврила во храм светому Николае у Голему Отчу“.

4. Црква Св. Недеље код сеоског потока, подигнута у 19.в. на темељима старије цркве.

5. Црква Св. Петке президана на темељима старе цркве у првој половини 20. века. Слична је цркви Св. Недеље.

6. Црква Св. Ане у дворишту основне школе подигнута 1912. на темељима старе цркве. Турци су стару цркву били срушили и на њеном месту подигли џамију. После ослобођења 1912. Срби су срушили џамију и ту опет подигли црквицу.

7. Развалине цркве Св. Луке у самом селу. Зидана је у 16.в. Не зна се када је разорена. У њој има трагова фресака. Током 1985. црква је обновљена и освећена.

8. Развалине цркве Св. Арханђела на брежуљку поред потока, такође из 16. века. Бакарни дискос из ове цркве са натписом из 1601. сада је у цркви Св. Стефана.

9. Остаци цркве Св. Петра на брежуљку изнад села, из 16. века.

10. Остаци цркве Св. Пречисће Богородице поред садашњег Дома културе. Сељани верују да је ово била најстарија црква у Великој Хочи.

ВЕЛИКА ХОЧА, Црква Св. Јована (14-16. век)

ВЕЛИКА ХОЧА, Црква Св. Јована – Св. Теодори: Тирон и Сјаваилаи (16. век)

11. У Друјом Риду била је, по предању, још једна црква.
12. На улазу у село, с десне стране, постоје *шемељи* црк-вице Св. Илије.
13. Виноца у Дечанској махали је зграда виноградарског подрума манастира Дечана који овде имају своје винограде још из времена цара Душана. То је спратна грађевина у чијим се приземним деловима налазе подруми и у њима четири бачве високе 5 м са пречником од 4 м које захватају и до 10-15.000 кг грозђа и вина, велика бурад за вино и остале пољопривредне алатке. На горњем спрату повезане дугим тремом са дрвеним стубовима налазе се собе за одмор и обитавање монаха и осталих посленика овог газдинства. Зграда је и данас леп примерак народног градитељства који сједињује својства економских и стамбених потреба.
14. Великохочка *Сахаи*-кула. У селу је постојала и Сахат-кула и на њој звоно које је, по предању, даровала кнегиња Милица Великој Хочи, али су га Турци Ораховчани „за време Хуријета“ (1908) пренели на њихову кулу. Сахат-кула је потом срушена.

ВЕЛИКА ХОЧА, Црква Св. Луке (16. век)

